

Ημερίδα Πνευματικών στη Μητρόπολη Βεροίας με θέμα: «Βιοηθικά προβλήματα και εξομολόγηση»

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας



Την Τρίτη 10 Ιουνίου στην αίθουσα «Μητροπολίτης Σταυροπηγίου Αλέξανδρος» στην Ιερά Μονή Παναγίας Δοβρά Βεροίας πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της 7ης Ιατρικής Εβδομάδος προς τιμήν του Αγίου Λουκά του Ιατρού και των «ΛΑ' Παυλείων» η Ημερίδα των πνευματικών με θέμα: «Βιοηθικά προβλήματα και εξομολόγηση».

Την ημερίδα προλόγισε και παρουσίασε ο Γραμματέας της Ιεράς Μητροπόλεως και Αρχιερατικός Επίτροπος Ειρηνοπόλεως Αρχιμ. Αρσένιος Χαλδαιόπουλος και συμμετείχαν οι κληρικοί που διακονούν με την άδεια και την ευλογία του Ποιμενάρχου μας το μυστήριο της Ιεράς Εξομολογήσεως.

Κεντρικός ομιλητής της ημερίδος ήταν ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σύρου,

Τήνου, Άνδρου, Κέας, Μήλου και Μυκόνου κ. Δωρόθεος, ο οποίος ανέπτυξε το θέμα: «Βιοηθική και ορθόδοξη ηθική», ενώ μετά το πέρας της εισηγήσεως του πραγματοποιήθηκε εκτενής συζήτηση.

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμων, εξέφρασε λόγους ευχαριστίας πρὸν τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Σύρου κ. Δωρόθεο που αποδέχθηκε την πρόσκληση της Ιεράς Μητροπόλεως και ανέφερε χαρακτηριστικά:

Ἡ Ἱερά μας Μητρόπολη, ὅπως κάθε χρόνο ἔτσι καί φέτος, διοργάνωσε στό πλαίσιο τῶν ΛΑ΄ Παυλείων τήν Ἡμερίδα τῶν πνευματικῶν της, στήν ὁποία ἔχουμε τήν ιδιαίτερη χαρά νά εἶναι ὁμιλητής ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σύρου, Τήνου, Ἄνδρου, Κέας, Μυκόνου καί τῶν λοιπῶν νήσων κύριος Δωρόθεος, προσφιλῆς καί σεβαστός ἐν Χριστῷ ἀδελφός. Ὁ Ἅγιος Σύρου εἶναι γνωστός σέ ὅλους σας καί εἶναι ἕνας ἐκ τῶν λογίων ἱεράρχων τῆς Ἐκκλησίας μας.

Τόν καλωσορίζω ἐγκάρδια καί τόν εὐχαριστῶ θερμότατα, διότι παρά τίς πολλές ὑποχρεώσεις στή δική του μεγάλη νησιωτική Ἱερά Μητρόπολη μέ πολλή προθυμία ἀνταποκρίθηκε στήν πρόσκλησή μας καί ἔτσι τόν ἔχουμε σήμερα ἀνάμεσά μας.

Ἡ ἐξομολόγηση εἶναι ἕνα πολύ σημαντικό μυστήριο γιά τή σωτηρία τοῦ κάθε ἀνθρώπου. Εἶναι ὅμως συγχρόνως καί μία ἐξαιρετική ὑπεύθυνη διακονία γιά τήν Ἐκκλησία καί τούς ἀδελφούς μας. Γι' αὐτό καί ὅπως γνωρίζετε, ἐνῶ ὁ ἱερέας μπορεῖ νά τελεῖ ὅλα τά ἄλλα μυστήρια, γιά τό μυστήριο τῆς ἱεραῖς ἐξομολογήσεως χρειάζεται εἰδική ἄδεια καί εὐχή καί εὐλογία τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου.

Ὁ πνευματικός ἀναλαμβάνει προ-σωπικά τήν εὐθύνη τῆς κάθε ψυχῆς καί τῆς σωτηρίας της καί καλεῖται νά ἀνταποκριθεῖ στήν εὐθύνη αὐτή μέ τόν καλύτερο δυνατό τρόπο. Γι' αὐτό καί εἶναι ἀνάγκη νά φροντίζουμε νά καταρτίζουμε τόν ἑαυτό μας, ὥστε νά διακονοῦμε μέ συνέπεια καί φυσικά μέ φόβο Θεοῦ τό ὑψηλό λειτουργημα τῆς πνευματικῆς πατρότητος, τό ὁποῖο μᾶς ἔχει ἐμπιστευθεῖ ὁ Χριστός καί ἡ Ἐκκλησία καί νά μὴν τό ἀντιμετωπίζουμε ἐπιπόλαια ἢ ἀδιάφορα.

Γιά νά ἀνταποκριθοῦμε στή διακονία αὐτό τό πρώτιστο εἶναι νά ἐνδιαφερόμαστε γιά προσωπική μας πνευματική κατάρτιση, μέ τή μελέτη, τήν προσευχή καί τόν προ-σωπικό μας ἀγώνα. «Καθαρθῆναι δεῖ καί εἶτα καθᾶραι, φωτισθῆναι καί εἶτα φωτίσαι», μᾶς συστήνει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος.

Αὐτό βεβαίως δέν σημαίνει ὅτι ἡ ἀναξιότητα ἑνός πνευματικοῦ παρακωλύει τή χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀσφαλῶς ὄχι. Ὁ ἐξομολογούμενος μέ εἰλικρίνεια καί μέ συναίσθηση μετανοίας θά λάβει τή συγχώρηση καί τή χάρη καί τό Ἅγιο Πνεῦμα θά τόν καθοδηγήσει μυστικά στή ζωή του. Τό θέμα εἶναι ὅμως ἡ δική μας εὐθύνη

καί ὁ τρόπος μέ τόν ὁποῖο διακονοῦμε ἐμεῖς τό μυστήριό τῆς ἱερᾶς ἔξομο-λογήσεως.

Δέν ὑπάρχει καμία ἀμφιβολία ὅτι ἕνας πνευματικός πού ἀγωνίζεται, πού προσεύχεται, πού μελετᾷ, πού προσέχει τόν ἑαυτό του, ἔχει περισσότερη πνευματική ἐμπειρία καί περισσότερη χάρη γιά νά βοηθήσει τόν ἀδελφό του πού πλησιάζει τό μυστήριό καί ζητᾷ τήν ἄφεση ἀλλά καί τή χάρη γιά νά συνεχίσει τόν ἀγώνα του.

Καθώς ὅμως ὅλοι ζοῦμε καί διακονοῦμε στόν κόσμο, σέ ἕναν κόσμο ὁ ὁποῖος ἐξελίσσεται ταχύτατα, σέ ἕναν κόσμο στόν ὁποῖο πράγματα τά ὁποῖα ἀγνοούσαμε πρῖν ἀπό λίγα μόλις χρόνια, ἀποτελοῦν σήμερα συστατικό στοιχεῖο τῆς καθημερινότητός μας, εἶναι φυσικό νά ἐρχόμαστε ὅλοι ἀντιμέτωποι μέ νέες τάσεις, μέ νέες συνήθειες, μέ νέα δεδομένα καί μέ νέα πολλές φορές διλήμματα.

Παλαιότερα ἴσως εἶχαμε τήν ἐντύπωση ὅτι ὅσα συμβαίνουν στόν κόσμο ἢ ὅσα ἀλλάζουν στήν κοινωνία μας δέν μᾶς ἀφοροῦν καί ἰδιαίτερα, γιατί συχνά συνέβαιναν σέ κάποιο τμήμα τῆς κοινωνίας τό ὁποῖο δέν εἶχε σχέση μέ τήν Ἐκκλησία ἢ μέ τούς ἀδελφούς μας, πού εἶναι συνειδητά μέλη τῆς Ἐκκλησίας, ἐκκλησιάζονται καί ἐξομο-λογοῦνται. Στίς ἡμέρες μας ὅμως ἡ ταχύτατη διακίνηση τῶν πληροφοριῶν μέσα ἀπό τό διαδίκτυο καί τά διάφορα μέσα κοινω-νικῆς δικτυώσεως μᾶς φέρνει ὅλους σέ ἐπαφή μέ ὅλες τίς ἐξελίξεις καί τίς ἀλλαγές, καί τίς φέρνει, ἄς μοῦ ἐπιτραπεῖ νά πῶ, καί μέσα στό ἐξομολογητήριό.

Τό ζήσαμε ὡς ἕνα σημεῖο τά προηγούμενα χρόνια μέ τήν πανδημία τοῦ κορωνοϊοῦ καί τή συζήτηση πού ἔγινε σχετικά μέ τά ἐμβόλια. Στή συζήτηση αὐτή ἡ Ἐκκλησία μας δέν θά μπορούσε νά μείνει ἀμέτοχη, ἐφόσον μᾶς ἀφοροῦσε ὅλους καί ἔπρεπε ἡ Ἐκκλησία νά βρεῖ τόν τρόπο νά τοποθετηθεῖ, ὄχι ἰκανοποιώντας τή μία ἢ τήν ἄλλη πλευρά, ἀλλά μέ συναίσθηση εὐθύνης ὅτι ὁ λόγος της ἔχει συνέπειες γιά τήν ἀνθρώπινη ζωή καί ὑπαρξη, ἀλλά καί μέ τή συνείδηση ὅτι ὁ λόγος της πρέπει νά ὀρθοτομεῖ τήν ἀλήθεια τοῦ Χριστοῦ.

Καί ὅμως παρά τήν ἐνιαία καί σώφρονα στάση τόσο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὅσο καί τοῦ Οἴκου-μενικοῦ μας Πατριαρχείου ἀκούσθηκαν πολλές καί διαφορετικές ἀπόψεις καί μέσα στήν Ἐκκλησία, πού δίχασαν τούς ἀνθρώπους, πού τούς σκανδάλισαν, πού τούς ἀπογοήτευσαν καί πού ἐνδεχομένως τούς ἀπομάκρυναν ἀπό τήν Ἐκκλησία, ἔστω καί προσωρινά.

Φυσικά ἡ περίπτωση αὐτή δέν εἶναι ἡ μόνη. Ἡ ἐξέλιξη τῆς ἰατρικῆς, τῆς γενετικῆς, τῆς βιολογίας, τῆς βιοτεχνολογίας καί ἄλλων ἐπιστημῶν πού ἔχουν σχέση μέ τήν ἀνθρώπινη ζωή καί τό ἀνθρώπινο σῶμα, στήν προσπάθειά τους νά

διερευνήσουν ή και νά έπιλύσουν διάφορα προβλήματα πού άφο-ροϋν τόν άνθρωπο, τοϋ δημιουρ-γοϋν έρωτήματα και άπορίες πού μέχρι σήμερα κανείς μας ίσως δέν θά είχε σκεφθεΐ οϋτε φυσικά άντι-μετωπίσει.

Εΐναι όλα εκείνα τά ζητήματα πού άπτονται τόσο τών έπιστημών υγεί-ας μέ τήν ευρύτερη έννοια τοϋ όρου, όσο και θεμάτων ήθικής, νομιμότητος, ανθρωπίνων δικαιω-μά-των κλπ. Κατά πόσο συμπορεύ-ονται και κατά πόσο συγκρούονται μεταξύ τους; Συμβαδίζει μέ τόν νό-μο και τήν ήθική ό,τι μπορεί νά ώφελει τόν άνθρωπο ή όχι; Και τί υπερισχύει; Μποροϋμε νά χρησιμο-ποιού-με χωρίς έξαίρεση κάθε τι πού προτείνει ή έπιστήμη για τόν άνθρωπο ή όχι; Και κατά πόσο ή έρευνα για τήν υγεία παραδείγ-μα-τος χάριν τοϋ ανθρώπου μπορεί νά χρησιμοποιει μεθόδους πού δέν είναι σύμφωνοι μέ τούς κανόνες τής ήθικής ή έρχονται σε σύγκουση μέ δικαιώματα άλλων;

Τέτοια ζητήματα αναφύονται καθη-μερινά τά τελευταΐα χρόνια, κατά τά όποΐα, είναι αλήθεια, παράλληλα μέ τήν άλματώδη εξέ-λιξη τής ιατροβιολογικής έπιστή-μης έχει αύξηθεΐ και τό ένδιαφέ-ρον τών ανθρώπων για τήν τήρηση τών ήθικών κανόνων. Όμως πάντο-τε υπάρχουν περιθώρια και πάντοτε ανακύπτουν προβλήματα πού άπασχολοϋν τούς ανθρώπους και για τά όποΐα καλεΐται ή Έκ-κλησία νά λάβει θέση και νά ένη-μερώσει τούς πιστούς αλλά και τούς ανθρώπους καλής θελήσεως.

Πέραν όμως τών θεμάτων γενι-κοϋ ένδιαφέροντος υπάρχουν και περιπτώσεις πού άφοροϋν συγκεκρι-μένα πρόσωπα τά όποΐα ζητοϋν από έμάς μία άπάντηση, ζητοϋν καθοδήγηση για τή στάση πού θά ακολουθήσουν και για τόν δρόμο πού θά επιλέξουν. Και χρειάζονται μία σοβαρή και υπεύθυνη γνώμη, μία σοβαρή και υπεύθυνη άποψη, για νά μπορέσουν νά στηριχθοϋν αλλά και για νά μήν άπογοη-τευ-θοϋν.

Για νά ανταποκριθοϋμε στις νέες αυτές προκλήσεις είναι ανάγκη πρωτίστως νά τίς γνωρίζουμε, και φυσικά είναι ανάγκη νά μποροϋμε νά διακρίνουμε εάν ή γενική ήθι-κή, στην όποία βασίζεται ή βιοηθι-κή, ή έπιστήμη δηλαδή πού άσχο-λείται μέ τά ήθικά προβλήματα πού ανακύπτουν στην ιατρική, τή βιολογία και τήν έρευνά τους, ταυ-τίζεται μέ τήν όρθόδοξη ήθική.

Ἐμεῖς οἱ χριστιανοὶ δὲν εἶμαστε σάν τούς ἄλλους ἀνθρώπους γιά τούς ὁποίους γράφει ὁ πρωτοκορυ-φαῖος ἀπόστολος Παῦλος στήν πός Ρωμαίους ἐπιστολή του (Ρωμ. 2.14) «ὅταν γάρ ἔθνη τά μή νόμον ἔχο-νται φύσει τά τοῦ νόμου ποιῆ, οὗτοι νόμον μή ἔχοντες ἑαυτοῖς εἰσιν νόμος». Ἔχουμε νόμο καί μά-λιστα θεῖο νόμο, τόν ὁποῖο μᾶς ἀπεκάλυψε καί μᾶς ἐγνώρισε ὁ ἴδιος ὁ Υἱός καί Λόγος τοῦ Θεοῦ, ὁ Χριστός.

Ἐπομένως, θά πρέπει νά ἐξετά-ζου-με ὅλα αὐτά τά θέματα, ὅλα τά ζητήματα πού σχετίζονται μέ τή βιοηθική ὑπό τό πρίσμα τῆς ὀρθο-δόξου πίστεως καί ἠθικῆς.

Καί ἐπειδή δὲν εἶναι εὐκόλο νά κατανοήσει κανεῖς ὅλα τά ἐπιστη-μο-νικά θέματα, γιά τά ὁποῖα ἀπαι-τοῦνται καί εἰδικές γνώσεις, ἀλλά καί ἐπειδή χρειάζεται νά ὑπάρχει κοινή θέση μέσα στήν Ἐκκλησία, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἔχει συστή-σει ἀπό ἐτῶν εἰδική ἐπιτροπή πού τά μελετᾷ καί μέ τή βοήθεια εἰδι-κῶν ἐπιστημόνων καί τή χάρη τοῦ Θεοῦ, προσπαθεῖ νά ἀνταποκρί-νεται στόν ρόλο της καί νά ἐνημε-ρώνει ὀρθά ὅλους μας, ὥστε νά καθοδηγοῦμε καί ἐμεῖς μέ τόν ἴδιο τρόπο τούς ἀνθρώπους. Διότι δὲν πρέπει νά ξεχνοῦμε ὅτι οἱ ἄνθρω-ποι οἱ ὁποῖοι ἐξομολογοῦνται σέ μᾶς δὲν μᾶς ἀνήκουν γιά νά τούς κατευθύνουμε σύμφωνα μέ τίς δικές μας ἀπόψεις. Ὁ Χριστός καί ἡ Ἐκκλησία μᾶς τούς ἐμπιστεύθηκε, καί πρός αὐτήν πρέπει νά τούς καθο-δηγοῦμε μέ τήν ὑπακοή σέ ὅσα ἐκεῖνη διδάσκει ἀλλά καί εἰση-γεῖται σέ ὅλα τά σύγχρονα θέματα πού καθημερινά ἀνακύπτουν καί στά ὁποῖα θά πρέπει νά εἶμαστε ἰδιαίτερα προσεκτικοί.

Μέ αὐτές τίς γενικές καί εἰσαγω-γι-κές σκέψεις θά ἤθελα νά δώσω τόν λόγο στόν σημερινό ὁμιλητή μας, τόν Σεβασμιώτατο Μητροπο-λί-τη Σύρου, Τήνου καί Μυκόνου κύριο Δωρόθεο, ἀφοῦ τόν εὐχαρι-στή-σω καί πάλι θερμότατα καί ἀπό καρδίας γιά τήν παρουσία του στήν Ἱερά μας Μητρόπολη καί στήν Ἱερά Μονή τῆς Παναγίας Δοβρᾶ, γιά νά ἀκούσουμε ὅσα σημαντικά καί κατατοπιστικά θά μᾶς πεῖ. Τό θέμα του εἶναι «Βιοηθική καί ὀρθό-δοξη ἠθική».



© Kosmas Karagiannis IMBNK